

Minister Zdrowia

Warszawa, 22 czerwca 2021

PLR.07.27.2021.ŁK

Pan
Krzysztof Kwiatkowski
Przewodniczący
senackiej Komisji Ustawodawczej

Szanowny Panie Przewodniczący,

w związku z prośbami o zaopiniowanie projektu ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz niektórych innych ustaw (druk senacki nr 409), oraz o przekazanie, na podstawie art. 60 ust 3 pkt 1 Regulaminu Senatu, informacji na temat „faktycznie poniesionych wydatków na bezpłatne zaopatrzenie seniorów w produkty w ramach programu LEKI 75+ w latach 2016- 2020” oraz prośbą Minister Zdrowia prosi o przyjęcie następujących informacji.

- I. Opinia wobec senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz niektórych innych ustaw (druk senacki nr 409)

Zgodnie z art. 43a ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1398, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o świadczeniach”, świadczeniobiorcom, po ukończeniu 75. roku życia, przysługuje bezpłatne zaopatrzenie w leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyroby medyczne określone w wykazie, o którym mowa w art. 37 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 523), zwanej dalej „ustawą o refundacji”,

na podstawie recepty wystawionej przez lekarza lub pielęgniarkę udzielających świadczeń opieki zdrowotnej w ramach umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej albo lekarza posiadającego prawo wykonywania zawodu, który zaprzestał wykonywania zawodu i wystawił receptę dla siebie albo dla małżonka, osoby pozostającej we wspólnym pożyciu oraz krewnych lub powinowatych w linii prostej, a w linii bocznej do stopnia pokrewieństwa między dziećmi rodzeństwa. Bezpłatne zaopatrzenie w leki dla osób po ukończeniu 75. roku życia przysługuje również na podstawie recepty wystawionej w postaci elektronicznej przez lekarza lub pielęgniarkę udzielających świadczeń opieki zdrowotnej w ramach umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej z zakresu ambulatoryjnej opieki specjalistycznej lub z zakresu ambulatoryjnej opieki specjalistycznej w ramach umowy, o której mowa w art. 159a ustawy, jak również wystawionej przez lekarza udzielającego świadczeń opieki zdrowotnej w ramach umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej z zakresu leczenia szpitalnego lub z zakresu leczenia szpitalnego w ramach umowy, o której mowa w art. 159a ustawy – w związku z zakończeniem leczenia szpitalnego. Zgodnie z art. 44a ustawy o refundacji osoby wydające leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyroby medyczne mają obowiązek poinformować świadczeniobiorcę, który ukończył 75. rok życia, o możliwości nabycia leku innego niż lek przepisany na recepcie, o tej samej nazwie międzynarodowej, dawce, postaci farmaceutycznej, która nie powoduje powstania różnic terapeutycznych, i o tym samym wskazaniu terapeutycznym, objętego wykazem, o którym mowa w art. 37 ust. 1 ustawy o refundacji, w części dotyczącej bezpłatnego zaopatrzenia świadczeniobiorców po ukończeniu 75. roku życia oraz ma obowiązek na żądanie świadczeniobiorcy wydać ten lek.

W ustawie z dnia 18 marca 2016 r. o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2016 r. poz. 652, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą zmieniającą”, która wprowadzała do ustawy o świadczeniach bezpłatne zaopatrzenie w leki dla świadczeniobiorców, którzy ukończyli 75. rok życia w art. 7 ust. 1 przewidziano, że w latach 2016-2025 maksymalny limit wydatków z budżetu państwa, będących konsekwencją wejścia ustawy w życie, wynosi 8 324 600 tys. zł, przy czym w kolejnych latach wyniesie:

- 1) 2016 r. - 125 000 tys. zł;
- 2) 2017 r. - 564 300 tys. zł;
- 3) 2018 r. - 693 300 tys. zł;
- 4) 2019 r. - 733 400 tys. zł;

- 5) 2020 r. - 836 000 tys. zł;
- 6) 2021 r. - 953 100 tys. zł;
- 7) 2022 r. - 1 010 300 tys. zł;
- 8) 2023 r. - 1 070 900 tys. zł;
- 9) 2024 r. - 1 135 100 tys. zł;
- 10) 2025 r. - 1 203 200 tys. zł.

Uprawnienie do bezpłatnego zaopatrzenia w leki osób po ukończeniu 75. roku życia obowiązuje od 12 czerwca 2016 r., co wynika z przepisu art. 8 ustawy zmieniającej, która wprowadzała wskazane regulacje do ustawy o świadczeniach oraz ustawy o refundacji.

Zasadniczym założeniem senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz niektórych innych ustaw (druk nr 409) jest rozszerzenie kręgu uprawnionych osób do bezpłatnego zaopatrzenia w leki o osoby, które ukończyły 70. rok życia.

Zmiana w ustawie o świadczeniach oraz w ustawie o refundacji polega na zastąpieniu wyrazów „po ukończeniu 75. roku życia” wyrazami „po ukończeniu 70. roku życia”, natomiast zmiana w ustawie zmieniającej polega na zwiększeniu maksymalnego limitu wydatków z budżetu państwa w latach 2016-2025 do kwoty 10 283 020 tys. zł, w kolejnych latach przez jej zwiększenie do:

- „6) 2021 r. – 1 143 720 tys. zł;
- 7) 2022 r. – 1 414 420 tys. zł;
- 8) 2023 r. – 1 499 260 tys. zł;
- 9) 2024 r. – 1 589 140 tys. zł;
- 10) 2025 r. – 1 684 480 tys. zł.”.

Dodatkowo w art. 7 ust. 4 ustawy zmieniającej zakłada się zastąpienie wyrazów „po ukończeniu 75. roku życia” wyrazami „po ukończeniu 70. roku życia”, co ma umożliwić ministrowi właściwemu do spraw zdrowia wdrożenie mechanizm korygującego, polegającego na zmianie dotyczącej wykazu leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych, o którym mowa w art. 37 ust. 1 ustawy o refundacji, w zakresie leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych, wydawanych bezpłatnie świadczeniobiorcom po ukończeniu 70. roku życia.

Należy zaznaczyć, że projektodawcy nie wskazali źródeł finansowania wprowadzanych zmian w ustawie zmieniającej, w której zaprojektowano maksymalny limit wydatków

z budżetu państwa w latach 2016-2025, ograniczając się jedynie do wskazania w uzasadnieniu, że *„Oczekiwane skutki społeczne, gospodarcze i finansowe projektowanej ustawy zostaną przedstawione w ocenie skutków regulacji.”* W związku z brakiem dołączenia Oceny Skutków Regulacji do projektu nie jest możliwe oszacowanie jego rzeczywistych skutków.

Zgodnie z przyjętymi założeniami, szacowany skutek rozszerzenia zakresu osób uprawnionych do bezpłatnego zaopatrzenia w leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyroby medyczne o świadczeniobiorców, zwiększy planowany w latach 2016–2025 maksymalny limit wydatków z budżetu państwa, będących konsekwencją wejścia ustawy w życie o ok. 1,96 mld zł. Należy podkreślić, iż zgodnie z art. 97 ust. 8 ustawy o świadczeniach Narodowy Fundusz Zdrowia otrzymuje dotację z budżetu państwa na finansowanie kosztów realizacji zadań, o których mowa w m.in. w ust. 3 pkt 2c (finansowanie leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych przysługujących świadczeniobiorcom, o których mowa w art. 43a ust. 1 ustawy o świadczeniach), a wysokość środków z budżetu państwa przewidzianych dla Narodowego Funduszu Zdrowia zgodnie z limitem wydatków ujętych w art. 7 ustawy o świadczeniach, zostaje ujęta w planie finansowym Narodowy Fundusz Zdrowia w poz. B5 Koszty finansowania leku, środka spożywczego specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobu medycznego w części finansowanej z budżetu państwa zgodnie z art. 43a ust. 3 ustawy o świadczeniach.

Jednocześnie należy podkreślić, iż obecnie jest przygotowany rządowy projekt rozwiązań dotyczący zagadnienia bezpłatnego zaopatrzenia świadczeniobiorców w bezpłatne leki w ramach programu „Polski Ład”.

Wobec powyższego należy **negatywnie zaopiniować senacki projekt ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz niektórych innych ustaw** (druk nr 409).

- II. Informacja na temat „faktycznie poniesionych wydatków na bezpłatne zaopatrzenie seniorów w produkty w ramach programu LEKI 75+ w latach 2016- 2020

Wydatkowanie określone na podstawie przesyłanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia (NFZ) comiesięcznych sprawozdań z bezpłatnego zaopatrzenia w leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyroby medyczne przysługujące świadczeniobiorcom po ukończeniu 75 roku życia, w części finansowanej ze środków, o których mowa w art.43a ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, w latach 2016- 2020 przedstawia się następująco:

Rok	2016 (IX-XII)	2017	2018	2019	2020
Wydatkowano (zł)	83 mln	489 mln	685 mln	715,2 mln	754,8 mln

Z poważaniem
z upoważnienia Ministra Zdrowia
Maciej Miłkowski
Podsekretarz Stanu

/dokument podpisany elektronicznie/